

Seznam publikacij Založbe ZRC, ki bodo predstavljene na redni novinarski konferenci Založbe ZRC. Ta bo v petek, 12. septembra, ob 11. uri v Atriju ZRC.

Naslov: Tektonika v arhitekturi. Frampton - Semper - Bötticher

Uredila: Petra Čeferin

Leto: 2014

Zbirka: Teoretska praksa arhitekture

Področja: filozofija in zgodovina znanosti • umetnostna zgodovina

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Filozofski inštitut

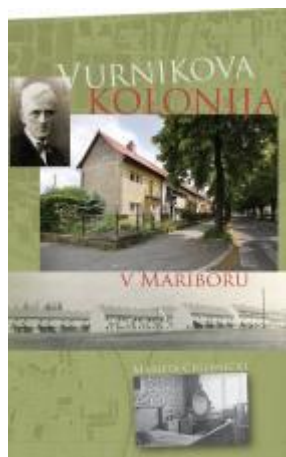
Soizdajatelj: Fakulteta za arhitekturo Univerze v Ljubljani

ISBN: 978-961-254-699-1

Cena: 18.00 EUR (redna)

Skupno stališče v knjigi zbranih treh besedil je, da je arhitektura veščina v starogrškem pomenu besede poiesis, izdelovanja, in sicer izdelovanja materialnih objektov. To večino opredeljujejo s terminom tektonika. Osrednje besedilo knjige je esej arhitekturnega teoretika Kennetha Framptona, s katerim odgovarja na problem, da se danes zapira možnost za delovanje arhitekture kot kreativne miselne prakse. Njegova teza je, da moramo, če nočemo privoliti v to, da postane arhitektura le velikanska tržna dobrina, vztrajati pri tem, kar je specifično arhitekturni način izdelovanja objektov. To pa je po Framptonu konstruiranje in sicer tektonsko konstruiranje. Ohranitev arhitekture zahteva danes vrnitev k tektoniki. Vrnitev k tektoniki pa je poudarek materialnega temelja arhitekture. Frampton se pri zarisu te teze opira na delo Karla Bötticherja in Gottfrieda Semperja, dveh nemških arhitektov iz 19. stoletja, ki veljata za utemeljitelja pojma tektonike v modernem pomenu besede. V knjigi so objavljeni odlomki iz njunih študij: predgovor in del uvoda v Bötticherjevo temeljno delo Tektonika Grkov in V. poglavje slavne Semperjeve študije Štirje elementi arhitekture.

Naslov: Vurnikova kolonija v Mariboru

Avtorica: Marjeta Ciglencečki

Leto: 2014

Zbirka: Umetnine v žepu 9

Področje: umetnostna zgodovina

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta

ISBN: 978-961-254-710-3

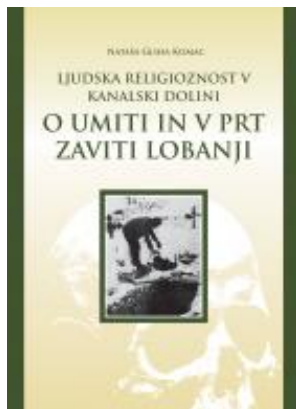
Specifikacija: mehka vezava • 21 × 13 cm • 60 strani

Cena: 10.00 EUR (redna)

Umetnostna zgodovinarka Marjeta Ciglencečki, ki se v zadnjih letih s pretanjenim občutkom za arhitekturo in urbanizem sistematično posveča mariborskemu prostoru, je temeljito raziskala okoliščine nastanka Vurnikove kolonije, evropske vzore zanjo, se posvetila bivalnim potrebam delavcev in mestni stanovanjski politiki. V knjižici tako beremo, kaj vse so za eno najpomembnejših jugoslovanskih industrijskih mest naredili modri vodilni Mariborčani ter da arhitekt in profesor

Vurnik ni razmišljal le o trženju svojih projektov, temveč je želel ustvariti kvalitetne pogoje bivanja tudi za manj premožne prebivalce. Če drži, da smo danes v Sloveniji v povsem nasprotni družbeni situaciji, kot jo je pomagal ustvariti arhitekt Ivan Vurnik, izpeljala pa takratna mariborska mestna oblast, potem je knjižica o delavski koloniji ne le strokovna monografija o stanovanjski arhitekturi 20. stoletja, raziskava o nekem preteklem času, temveč tudi vodnik na poti v novo preobrazbo mesta in ponovno vzpostavitev kvalitetnih pogojev bivanja in življenja za vse.

Naslov: **Ljudska religioznost v Kanalski dolini. O umiti in v prt zaviti lobanji**

Avtorica: [Nataša Gliha Komac](#)
Leto: 2014
Zbirka: [Studia mythologica Slavica – Supplementa 9](#)
Področja: [etnologija, folkloristika in antropologija](#)
Jezik: [slovenski](#)
Založniki: [Založba ZRC](#)
Izdajatelj: [Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša](#) • [Inštitut za slovensko narodopisje](#) • [Slovensko kulturno središče Planika Kanalska dolina / Centro Culturale Sloveno Stella Alpina Val Canale](#) • [Slovenski raziskovalni inštitut \(SLORI\) / Istituto sloveno di ricerche \(SLORI\)](#)
ISBN: [978-961-254-709-7](#)
Specifikacija: [trda vezava](#) • [17 × 24 cm](#) • [111 strani](#)
Cena: [18.00 EUR \(redna\)](#)

Monografija prinaša pregled ljudskega obredja prebivalstva Kanalske doline, ki ga avtorica prepoznava kot pomemben identifikacijski element tamkajšnje slovenske jezikovne skupnosti. Posebna pozornost je namenjena še v poznih 90. letih 20. stoletja živemu obrednemu »umivanju lobanje pokojnika«, o katerega razširjenosti med Slovenci so v preteklosti pisali že E. Gasparini (1952), M. Matičetov (1955) in H. Maister (1975), zapisi o prisotnosti tovrstnega obrednega umivanja v Srbiji in Makedoniji (E. Schneeweis 1935) pa namigujejo na morebitno vezanost obredja na širši južnoslovanski prostor. Knjiga je izšla ob finančni podpori Gorske skupnosti za Guminsko, Železno in Kanalsko dolino.

Naslov: **Primož Kozak. Zbrano delo, 3. knjiga. Dramski spisi II: Afera**

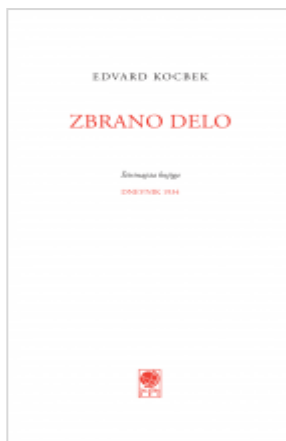

Avtor: [Primož Kozak](#)
Drugi avtorji: [uredil Dušan Voglar](#)
Leto: 2014
Zbirka: [Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev](#)
Področje: [literatura in literarne vede](#)
Jezik: [slovenski](#)
Založnik: [Založba ZRC](#)
Izdajatelj: [Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede](#)
ISBN: [978-961-254-700-4](#)
Specifikacija: [trda vezava](#) • [14 × 20,5 cm](#) • [514 strani](#)
Cena: [41.00 EUR \(redna\)](#)

Knjiga obsega dramo Afera (1. objava in uprizoritev 1961), ki je bila napisana tik po političnem obračunu z Revijo 57 in po obsodbi Jožeta Pučnika ter je postala odmeven umetniški, gledališki, filozofski in etiški manifest povojnega kritičnega rodu v Sloveniji. Ob njej je dramatik odločno poudaril, da gledališče šteje za idejno tribuno. Tudi zato urednik v komentarju opozarja na nekatera idejna izhodišča drame. V dodatku je natisnjen rokopisni fragment Afere, ki skupaj z

ohranjenim tipkopisnim gradivom in primerjanjem prvih dveh razlikujočih se objav omogoča v komentarju razkrivanje pomembnih vsebinskih premikov v avtorjevem oblikovanju drame. Komentar se med drugim posveča gledališkim zasnovam posameznih uprizoritev (zadnja leta 1988) in obsežnemu prepletu pogosto razvnetih kritičkih odzivov nanje; odpira torej vpogled v spreminjajoče se razumevanje in sprejemanje drame.

Naslov: **Edvard Kocbek. Zbrano delo, 14. knjiga. Dnevnik 1934**

Avtor: Edvard Kocbek
Drugi avtorji: uredila Andrej Inkret, Miha Glavan
Leto: 2014
Zbirka: Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev
Področje: literatura in literarne vede
Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC
Izdajatelj: Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede
ISBN: 978-961-254-687-8
Specifikacija: trda vezava • 14 × 20,5 cm • 292 strani
Cena: 39.00 EUR (redna)

V štirinajsti knjigi Zbranega dela nadaljujemo z objavo Kocbekovega dnevnika in se pri tem kronološko navezujemo na zapiske, objavljene v trinajsti – in že prej v dvanajsti – knjigi. Štirinajsta knjiga zajema dnevniške zapiske, nastale med 22. januarjem 1934 in 8. januarjem 1935. Razen v počitniških mesecih – Kocbek jih je prebil v domačem Svetem Juriju ob Ščavnici in na letovanju z nekdanjimi »križarskimi« prijatelji v Dalmaciji – so zapiski nastajali v glavnem v Varaždinu, kamor je bil Kocbek po dveh letih premeščen iz Bjelovarja in kjer je z začetkom šolskega leta 1933/34 na tamkajšnji Državni realni gimnaziji nadaljeval službo suplenta. Njegovo osebno življenje v tem letu močno zaznamuje srečevanje z dvema ženskama, ki ga je vodilo vse bliže k poroki.

Naslov: **Divje babe I. Paleolitsko najdišče mlajšega pleistocena v Sloveniji (2. del: Arheologija) / Upper Pleistocene Palaeolithic site in Slovenia (Part 2: Archaeology)**

Avtor: Ivan Turk
Avtorji posameznih prispevkov: Matija Turk, Janez Turk, Dragomir Skaberne, Ljuben Dimkaroski, François Zoltàn Horusitzky, Janez Dirjec
Prevod: Martin Cregeen
Slikovno gradivo: Matija Turk, Ivan Turk, Drago Valoh, Mateja Belak
Leto: 2014
Zbirka: Opera Instituti Archaeologici Sloveniae 29
Področja: arheologija • geologija in krasoslovje
Jeziki: angleški • francoski • slovenski

Založnik: Založba ZRC
Izdajatelj: Inštitut za arheologijo
ISBN: 978-961-254-691-5

Specifikacija: trda vezava • 20 × 29 cm • 456 strani • CD • 244 slik in fotografij, 46 preglednic, 63 tabel
Cena: 62.00 EUR (redna)

Monografija obravnava vse arheološke najdbe tega najdišča (kamnite in koščene izdelke, ognjišča in z njimi povezane obognjiščne dejavnosti in posamične kostne najdbe, ki so bile predmet

manipulacij paleolitskih obiskovalcev Divjih bab I), vse s pomočjo raziskovalnih tehnik, ki doslej niso bile uporabljene pri tovrstnih raziskavah v Sloveniji. Avtorji so po njihovi zaslugi prišli od prvotnih predvidevanj do nekaterih nepričakovanih dobro argumentiranih spoznanj na področju slabo poznane duhovnega sveta neandertalcev – evropskih praprebivalcev.

Monografija ima 17 poglavij in se navezuje na ugotovitve o klimatskih in okoljskih spremembah v času mlajšega pleistocena kot so zabeležene neposredno v sedimentnem profilu najdišča in njegovi paleontološki vsebini. Te spremembe so bile podrobno podane v 1. delu monografije iz leta 2007 in so povzete v Dodatku 2. dela monografije, kjer je predstavljena geološka razčlemba profila na podlagi fizikalnih in (bio)kemičnih lastnosti sedimentov.

Drugi del obravnava vpliv teh sprememb na vedenjske vzorce neandertalcev, ki se odlikavajo v obljudenosti jame, izrabi jamskega prostora in ne nazadnje v njihovih izdelkih, predvsem v izboru surovin zanje in njihovi izrabi.

Naslov: **Studia Praehistorica in Honorem Janez Dular**

Uredila: Sneža Tecco-Hvala

Slikovno gradivo: Mateja Belak

Leto: 2014

Zbirka: Opera Instituti Archaeologici Sloveniae 30

Področje: arheologija

Jeziki: angleški • hrvaški • nemški • slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za arheologijo

ISBN: 978-961-254-702-8

Specifikacija: trda vezava • 20 × 29 cm • 416 strani • 179 risb, fotografij, načrtov in zemljevidov, 19 tabel

Cena: 56.00 EUR (redna)

Avtorji posameznih prispevkov: Sneža Tecco Hvala, Primož Pavlin, Irena Šavel, Anton Velušček, Katarina Čufar, Anja Hellmuth, Daria Ložnjak Dizdar, Christoph Gutjahr, Kristina Mihovilić, Peter Turk, Paul Gleirscher, Petra Kmeťová, Susanne Stegmann-Rajtár, Marko Mele, Dimitrij Mlekuž, Matija Črešnar, Philip Mason, Lucija Grahek, Borut Križ, Biba Teržan, Dragan Božič, Drago Svoljšak, Branko Kerman, Andrej Preložnik, Marko Dizdar, Hrvoje Potrebica, Vojka Cestnik, Mateja Belak, Mitja Guštin

Knjiga zajema izvirne znanstvene članke domačih in tujih avtorjev, ki obravnavajo prazgodovinsko problematiko jugovzhodnoalpskega prostora in sosednjih pokrajin. V njih so predstavljeni rezultati novih odkritij in raziskovanj v posameznih regijah in specifičnih okoljih ter analize posameznih najdišč ali najdb. Članki so razvrščeni po kronološkem principu in tematsko, osvetljujejo pa poselitvene slike na makro in mikro ravni (Šavel; Velušček/Čufar; Mele; Mlekuž/Črešnar; Mason), grobne kontekste (Ložnjak Dizdar; Gutjahr; Kmet'ová/Stegmann-Rajtár; Križ; Teržan; Dizdar/Potrebica; Cestnik; Belak) in podatke v arhivskih virih (Grahek; Božič) ali pa posebne najdbe (Hellmuth; Mihovilić; Turk; Gleirscher; Kerman, Preložnik, Tecco Hvala; Pavlin) in objekte (Svoljšak, Guštin). Prinašajo nova spoznanja o kulturnih stikih in povezavah, družbeni strukturi, obrtnih dejavnostih in središčih, grobnih ritualih in čaščenjih v bronasti in železni dobi. Temeljijo na modernih analizah in novih ovrednotenjih, opremljeni so z znanstvenim aparatom, vsebujejo nazorno ilustrativno gradivo, načrte najdišč, karte razprostranjenosti, preglednice in grafe. Dodani so jim izvlečki v slovenskem in angleškem jeziku ter prevedeni povzetki ali prevodi celotnih besedil. Knjiga je posvečena eminentnemu slovenskemu raziskovalcu bronaste in železne dobe ob njegovem jubileju. Njegovo raziskovalno delo je predstavljeno v uvodnem poglavju skupaj z izbrano osebno bibliografijo.

Naslov: **Grobišče Župna cerkev v Kranju. Dnevnik izkopavanj 1984**

Avtor: Milan Sagadin

Leto: 2014

Zbirka: E-Monographiae Instituti Archaeologici Sloveniae 6

Področje: arheologija

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za arheologijo

ISBN: 978-961-254-703-5

Specifikacija: internetna objava • pdf • 177 strani • 64 skenogramov dokumentov, 40 terenskih risb

V okviru temeljnega raziskovalnega projekta Grobišče Župna cerkev v Kranju, ki je namenjen objavi in raziskavam gradiva iz arheoloških izkopavanj istoimenskega grobišča, v digitalni obliki predstavljamo primarne arhivske vire.

V pričujočem, petem zvezku objavljamo dokumentacijo izkopavanj iz leta 1984. Po daljši prekinitvi so se izkopavanja grobišča pri župni cerkvi namreč nadaljevala šele leta 1984. Prevel jih je takratni Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine, območna enota Kranj. Pod vodstvom Milana Sagadina so trajala od 7. maja do 13. julija 1984.

Izkopavali so tisti del grobišča, ki leži pod današnjo severno, srednjo in južno stransko ladjo.

Dokumentirali so 110 zgodnesrednjeveških in 38 mlajših grobov. Prve so po ustaljeni praksi iz preteklih izkopavalnih sezon označevali z arabskimi, druge z rimskimi številkami.

Terenska dokumentacija obsega dnevnike, terenske risbe, načrte in fotografsko dokumentacijo. V tej knjigi objavljamo dnevnike in terenske risbe. Hrani jih arhiv ZVKD, območna enota Kranj.

Naslov: **Grobišče Župna cerkev v Kranju. Grobni zapisniki**

Uredila: Mateja Belak

Avtorji posameznih prispevkov: Marija Mlakar - Piškur, Erika Gril, Ludovika Florjan - Čulk, Tone Pogačnik, Tatjana Tomazo - Ravnik

Leto: 2014

Zbirka: E-Monographiae Instituti Archaeologici Sloveniae 7

Področje: biologija

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za arheologijo

ISBN: 978-961-254-704-2

Specifikacija: internetna objava • pdf • 612 strani • 544 skenogramov dokumentov, 10 risb in slik

V okviru temeljnega raziskovalnega projekta Grobišče Župna cerkev v Kranju, ki je namenjen objavi in raziskavam gradiva iz arheoloških izkopavanj istoimenskega grobišča, v digitalni obliki predstavljamo primarne arhivske vire.

V pričujočem, šestem zvezku objavljamo grobne zapisnike. V dnevniku izkopavanj leta 1953

beremo, da so antropološke podatke pobirali arheologi sami (E-Monographiae Instituti Archaeologici Sloveniae 1, 2012, 17–185).

Na izkopavanja 1964–1965 in 1969–1973 je prihajal antropolog Tone Pogačnik, od leta 1972 dalje tudi Tatjana Tomazo-Ravnik, antropološke analize leta 1984 izkopanih grobov pa je opravila sploh samo ona.

Naslov: Interpretacija okolja na primeru Ljubljanskega barja

Avtorji: Aleš Smrekar, Mateja Šmid Hribar, Jernej Tiran, Bojan Erhartič

Leto: 2014

Zbirka: Georitem 24

Področje: geografija

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Geografski inštitut Antona Melika

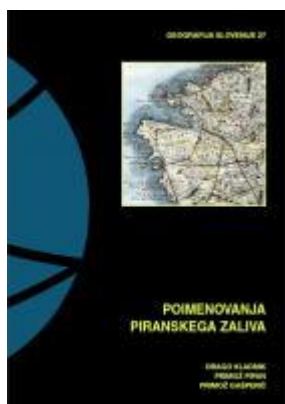
ISBN: 978-961-254-712-7

Specifikacija: mehka vezava • 14 × 20,5 cm • 134 strani

Cena: 15.00 EUR (redna)

Monografija obravnava interpretacijo okolja, ki je eden od najbolj učinkovitih, a hkrati zahtevnih in kompleksnih procesov informiranja ter ozaveščanja obiskovalcev in lokalnih prebivalcev na (za)varovanih območjih. Na primeru Ljubljanskega barja smo z različnih vidikov osvetlili odnos med človekom in naravo ter predstavili možen pristop interpretacije te kulturne pokrajine, ki je bila leta 2008 zavarovana kot Krajinski park Ljubljansko barje. S podrobnejšo analizo smo na primeru porečja Iške prikazali, kako lahko z več različnimi interpretacijskimi orodji ponudimo interpretacijo okolja tako realnim kot virtualnim obiskovalcem različnih starostnih skupin. Interpretacijska orodja, ki se med seboj dopolnjujejo, obsegajo Pot ob reki Iški – "Okljuk" z informativnimi tablami in brošuro, prosto dostopne e-lekcije z didaktičnimi navodili in priporočili za učitelje, prosto dostopno elektronsko Barjansko banko terenskih nalog in zasnovo Učilnice na prostem – "Meander". Predstavljena interpretacijska orodja je mogoče prenesti v različne slovenske pokrajine. Namenjena so zlasti izobraževanju mladine, ki jo razumemo kot zelo uspešen medij za prenos znanja in vrednot na starejše, pripomogla pa bodo k ozaveščanju, širjenju znanja in pozitivnega odnosa do Ljubljanskega barja ter okolja nasploh. Učinkovito namreč varujemo le tisto, kar poznamo in razumemo.

Naslov: Poimenovanja Piranskega zaliva

Avtorji: Drago Kladnik, Primož Pipan, Primož Gašperič

Leto: 2014

Zbirka: Geografija Slovenije 27

Področje: geografija

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Geografski inštitut Antona Melika

ISBN: 978-961-254-701-1

Specifikacija: trda vezava • 17 × 24 cm • 196 strani

Cena: 20.00 EUR (redna)

Monografija predstavlja različna poimenovanja Piranskega zaliva skozi čas. Kljub vodilni imenoslovni tematiki je publikacija zasnovana tudi kot regionalnogeografski prikaz Piranskega zaliva in njegovega zaledja. Predstavljene so tako poglobitve naravnogeografske kot družbenogeografske značilnosti. Posebej so izpostavljene temeljne hidrageografske poteze Piranskega zaliva kot dela Tržaškega zaliva in Jadranskega morja. Precejšen poudarek je namenjen zgodovinskemu razvoju, pri čemer je izpostavljeno solinarstvo s Sečoveljskimi solinami. Podrobneje so osvetljene tudi okoliščine, ki so privedle do zdaj že več kot dve desetletji trajajočega

mejnega spora med Slovenijo in Hrvaško. Osrednje poglavje obravnava poimenovanja območja Piranskega zaliva skozi čas. V njem so kronološko razvrščeni 104 različni kartografski viri, najstarejši je zemljevid Pietra Coppa iz leta 1525, ki omogočajo razbrati, kako se je poimenovanje zaliva spreminjalo skozi čas in kdaj se je določeno ime pojavilo oziroma, kdaj je prevladovalo. Zatem je na podlagi medijske analize prikazano razmerje pogostnosti rabe novodobnih hrvaških imen Savudrijska vala/Savudrijski zaljev na eni strani in starega slovenske imena Piranski zaliv oziroma starega hrvaškega Piranski zaljev na drugi.